

آیین نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش بنیان

مصوب ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۲۶۴۱ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۹

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- دستگاه: دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- و واحدهای وابسته و تابع آنها، دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی.

۲- طرح (پروژه): پژوهش های دانشگاهی، پایان نامه و رساله تحصیلات تکمیلی و کلیه طرح های مرتبط با دستگاه که تمام یا بخشی از منابع آن توسط دستگاه تأمین شده است.

۳- شرکت های دانش بنیان: شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

۴- شرکت های فناوری: واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی صلاح.

۵- اشخاص فعال در طرح (پروژه): اشخاص حقیقی و حقوقی مجری و یا همکار در اجرای طرح (پروژه) که فعالیت آنها در طرح به تأیید مراجع ذی صلاح در دستگاه رسیده است.

۶- دستاورد پژوهشی: یافته های علمی و پژوهشی حاصل از اجرای طرح (پروژه) شامل تولیدات علمی، دانش فنی، دستور یا ترکیب ساخت (فرمولاسیون)، مستندات و نقشه های فنی.

۷- دارایی فکری: شامل مالکیت صنعتی (اختراع، طرح صنعتی) و مالکیت ادبی و هنری حاصل از اجرای طرح (پروژه) که بر اساس مقررات به ثبت رسیده است.

۸- برنامه تجاری سازی: برنامه توسعه کسب و کار مشتمل بر تحلیل و بررسی صنعت و بازار، تبیین نیازها و انتظارات مشتریان، رویه های اجرایی و عملیاتی تجاری سازی، برنامه های بازاریابی و توسعه بازار، تیم سازی، تأمین سرمایه و توسعه محصول که حسب مورد به تأیید مراجع ذی صلاح موضوع این آیین نامه می رسد.

۹- در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها: اعطای اجازه بهره برداری (لایسنس) از تمام یا بخشی از دارایی های فکری و دستاوردهای پژوهشی و اجازه استفاده از تمام یا بخشی از حق بهره برداری.

ماده ۲- دستگاه موظف است سهم مؤلفین، پدیدآوردگان، مخترعین و دارندگان حق از دستاوردهای پژوهشی، دارایی های فکری یا حق بهره برداری را قبل از اتمام طرح (پروژه) با رعایت ماده (۵) قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری^۱

۱- ماده ۵ قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶/۰۸/۰۷: «چگونگی ذکر نام مخترع در گواهینامه اختراع و نحوه تعلق حق اختراع ثبت شده به شرح زیر است: الف - حقوق اختراع ثبت شده منحصرأ به مخترع تعلق دارد. ب - اگر افرادی به صورت مشترک اختراعی کرده باشند، حقوق ناشی از اختراع مشترکاً به آنان تعلق می گیرد. ج - هرگاه دو یا چند نفر، مستقل از دیگری اختراع واحدی کرده باشند شخصی که اظهارنامه اختراع

مصوب ۱۳۸۶- معین نماید. برای طرح (پروژه)های انجام شده، حسب تقاضای اشخاص فعال در طرح (پروژه) یا شرکت های دانش بنیان و فناور سهم مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق معین می شود.

تبصره ۱- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند دستورالعمل موضوع این ماده در خصوص پایان نامه ها، رساله ها و قراردادهای پژوهشی انجام شده و جاری دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مرتبط با خود را با رعایت حقوق عضو هیئت علمی و دانشجو ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه تهیه و ابلاغ نمایند.

تبصره ۲- انعقاد قرارداد مشارکت و یا در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها به صورت بلاعوض موضوع این آیین نامه، فقط پس از اخذ رضایت کتبی از مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق موضوع این ماده مجاز است.

ماده ۳- در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به اشخاص فعال در طرح (پروژه) که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین نامه و در جهت تجاری سازی آنها مجاز است:

۱- سهام دار با حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم یا عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل شرکت دانش بنیان و فناور با موضوع فعالیت مرتبط با آن دستاورد پژوهشی یا مالکیت فکری مورد نظر باشد.

۲- برنامه تجاری سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها تهیه و به دستگاه ارایه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.

ماده ۴- در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به شرکت های دانش بنیان و فناور که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین نامه و در جهت تجاری سازی آنها مجاز است:

۱- سابقه فعالیت مرتبط با آن دارایی فکری و دستاوردهای پژوهشی مورد نظر با تأیید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور برای شرکت های دانش بنیان یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای شرکت های فناور را حسب مورد داشته باشد.

۲- برنامه تجاری سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها تهیه و به دستگاه ارایه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.

خود را زودتر تسلیم کرده و یا در صورت ادعای حق تقدم هر کدام بتوانند اثبات کنند که در تاریخ مقدم اظهارنامه خود را به صورت معتبر تسلیم کرده اند، مشروط بر این که اظهارنامه مذکور مسترد یا رد نگردیده یا مسکوت گذاشته نشده باشد، حق ثبت اختراع را خواهند داشت. د - حقوق ناشی از اختراع ثبت شده قابل انتقال است و در صورت فوت صاحب حق به ورثه او منتقل می شود. ه - در صورتی که اختراع ناشی از استخدام یا قرارداد باشد، حقوق مادی آن متعلق به کارفرما خواهد بود، مگر آن که خلاف آن در قرارداد شرط شده باشد. و - نام مخترع در گواهینامه اختراع قید می شود مگر این که کتباً از اداره مالکیت صنعتی درخواست کند که نامش ذکر نشود. هرگونه اظهار یا تعهد مخترع مبنی بر این که نام شخص دیگری به عنوان مخترع قید گردد، فاقد اثر قانونی است. «

ماده ۵- در صورت تقاضای واحدهای صنعتی یا سرمایه گذاران حقیقی و حقوقی برای تجاری سازی دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها، دستگاه می تواند به میزان مالکیت یا حق بهره برداری خود با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین نامه با آنها مشارکت نماید.

ماده ۶- تشخیص اولویت در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره برداری از آنها با رعایت مواد (۳) و (۴) این آیین نامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه است.

ماده ۷- دستگاه موظف است نسبت به ثبت اطلاعات دستاوردهای پژوهشی موضوع این آیین نامه در سامانه نظام فکر نو (ایده)ها و نیازها (نان) اقدام نماید.

ماده ۸- دستگاه ها موظفند به صورت سالانه، گزارش اجرای این آیین نامه را به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی آن ارائه نمایند.